

Jordbruksutskottets betänkande

1986/87:23

om reglering av priserna på fisk m. m.
(prop. 1986/87:137)

JoU
1986/87:23

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens förslag om prisregleringen på fisk under regleringsåret 1987/88.

Regeringen har i propositionen framlagt förslag som i vissa avseenden avviker från det förslag till prisreglering som framlagts av jordbruksnämnden och som biträts av fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegation. Utskottet föreslår, med tillstyrkan av motioner (m, fp, c och vpk), att riksdagen i dessa avseenden beslutar i enlighet med jordbruksnämndens förslag. I övrigt tillstyrks propositionen. Motioner om laxutsättning m. m. samt om avslag på förslag om konsumentstöd avstyrks. Till betänkandet har fogats tre reservationer (s, m).

Propositionen

Regeringen har i proposition 1986/87:137 föreslagit riksdagen att medge att för tiden den 1 juli 1987 – den 30 juni 1988 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användning av medel får ske enligt de grunder som förordats i propositionen.

Motioner

Motion 1986/87:Jo143 av Jens Eriksson (m), vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att av prisregleringsmedel anslå 3,645 milj. kr. att fördelas i enlighet med det av fiskets förhandlingsdelegation lagda förslaget,
2. att riksdagen beslutar att anslå 0,2 milj. kr. för avveckling av försöken med s. k. fördröjd utsättning av lax.

Motion 1986/87:Jo144 av Hans Dau (m), vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att fiskeristyrelsen vid fördelningen av prisregleringsmedlen även skall beakta möjligheterna att genomföra försök med fördröjd utsättning av röding vid Västerbottenskusten,
2. att riksdagen beslutar att 1 milj. kr. av prisregleringsmedlen reserveras för utsättning av lax i outbyggda älvar.

Motion 1986/87:Jo145 av Lars Ernestam m. fl. (fp), vari yrkas att riksdagen med avslag på regeringens proposition 1986/87:137 antar jordbruksnämndens förslag till reglering av priserna på fisk.

JoU 1986/87:23

Motion 1986/87:Jo146 av Arne Andersson i Ljung m. fl. (m), vari yrkas att riksdagen beslutar på de punkter som redovisats i motionen följa jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk m. m. under budgetåret 1987/88.

Motion 1986/87:Jo147 av Lars Werner m. fl. (vpk), vari yrkas att riksdagen beslutar att följa de förslag som framlagts av statens jordbruksnämnd beträffande prisregleringen på fisk.

Motion 1986/87:Jo148 av Ingvar Eriksson m. fl. (m,fp,c), vari yrkas att riksdagen beslutar att avslå propositionens förslag att 15 milj. kr. av prisregleringens kassa reserveras för konsumentfrämjande åtgärder.

Motion 1986/87:Jo149 av Karl Erik Olsson m. fl. (c), vari yrkas att riksdagen beslutar att, med avslag på propositionen i dessa delar, medge att för tiden 1 juli 1987 – 30 juni 1988 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad däremot hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som statens jordbruksnämnd i regleringsskrivelse förordar.

Hearing

Utskottet har under sin behandling av ärendet inhämtat synpunkter på fiskprisregleringen från företrädare för jordbruksdepartementet, jordbruksnämnden och fiskeristyrelsen.

Utskottet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition om reglering av priserna på fisk under regleringsåret 1987/88 och de motioner som väckts med anledning av propositionen.

Inledning

Grunderna för prisreglering på fisk beslutades av riksdagen år 1978 (prop. 1977/78:112, JoU 23, rskr. 272). Syftet med regleringen är att den skall styra fisket mot lönsamhet samtidigt som den skall medverka till att utjämna variationer i fiskarens inkomster.

I samband med att det nya prisregleringssystemet började tillämpas budgetåret 1981/82 framhöll utskottet i anslutning till regeringens förslag bl. a. följande:

Riksdagsbeslutet innebär också att fiskets organisationer ges möjlighet att överlägga med statens jordbruksnämnd och konsumentdelegationen om en prisnivå för fisk så avvägd att den i princip ger fisket kompensation för ökade kostnader och fiskarna en rimlig ersättning för deras arbete. Härigenom får fisket också en i princip motsvarande ställning som jordbruket har haft sedan lång tid (prop. 1980/81:198, JoU:37 s.2).

En närmare redogörelse för prisregleringens utformning finns i proposition 1984/85:143 (s. 19-21). Departementschefen framhöll i det sammanhanget att det finns flera inslag i prisregleringen som inte är tillfredsställande. En översyn av systemet för prisregleringen på fisk borde därför aktualiseras.

Fiskets organisationer och övriga förstahandsmottagare har satt i gång en samordning av bl. a. mottagningen och distributionen av fisk. Samordningen är sedan den 1 december 1986 en förutsättning för att prisstöd skall lämnas. En samordning skapar förutsättningar för ökad avsättning till konkurrenskraftiga priser både inom landet och på exportmarknaden. Arbetet med att utveckla samordningen skall följas noga. Det ankommer i första hand på jordbruksnämnden att göra detta.

Regeringen uppdrog den 4 december 1986 åt statens jordbruksnämnd att, efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och nämndens konsumentdelegation, avge förslag beträffande prisregleringen på fisk för budgetåret 1987/88. Förslagen skulle utformas med utgångspunkt i de av riksdagen beslutade riktlinjerna för prisregleringen på fisk. I uppdraget erinrades om att jordbruksnämnden vid utformningen av förslaget bör beakta att riktpunkten för prisregleringens finansiering är att den skall bekostas inom ramen för regleringsekonomin. Regeringen erinrade vidare om att förslaget bör främja en fortsatt inriktning av fisket mot fiskslag som kan få en lönsam avsättning i första hand på den svenska marknaden för färskkonsumtion och beredning. Förslagen skulle utformas så att ett jämnare fiske av torsk under året och jämnare och säkrare leveranser av råvara till svensk beredningsindustri stimuleras. I uppdraget ingick att föreslå en minskad normkvantitet för sill och åtgärder som kan underlätta avsättningen av sill. Nämnden skulle föreslå från konsumentsynpunkt påkallade åtgärder för att inom prisregleringens ram dämpa prisutvecklingen på torsk.

Förslag skulle lämnas till disposition av medel ur prisregleringskassan för att täcka kostnaderna för premier för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket. Kostnaderna för denna försäkring skulle avräknas från normpriserna. Därvid skulle även beaktas att kostnadsökningen för trygghetsförsäkringen avseende regleringsåret 1986/87 ännu inte har räknats av.

Jordbruksnämnden skulle vidare lämna förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för att täcka kostnaderna för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skulle en särskild medelsram beräknas för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp skulle bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen.

Jordbruksnämndens förslag till prisreglering 1987/88

Jordbruksnämnden har i skrivelse den 3 mars 1987 avgett sina förslag med anledning av uppdraget. Förslaget har biträttats av fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen. I sin skrivelse gör nämnden följande bedömningar i fråga om fångster, avsättning m. m. för regleringsåret 1987/88.

Den totala svenska fångsten av fisk har minskat de senaste åren och uppgick förra året till ca 200 000 ton, varav knappt hälften var sill/strömring och knappt en fjärdedel torsk. Av den totala fångsten av sill/strömring

avsattes ca 40 000 ton i Sverige. Exporten av oberedd och filead sill/strömning var ca 45 000 ton. Huvuddelen gick till Danmark. Europamarknaden domineras för närvarande av ett stort utbud av nordsjösill. Denna dominans väntas bestå de närmaste åren. Efterfrågan på konsumtions sill kommer troligen inte att öka nämnvärt. Därför väntas prisnivån på sill bli fortsatt pressad.

Fisket efter torsk har skett främst i Östersjön och uppgick förra året till ca 45 000 ton. Ca 30 000 ton avsattes i Sverige. Resten exporterades i oberedd form. Importen av torsk, främst frysta torskfiléer, motsvarade drygt 20 000 ton. Avsättningsmöjligheterna bedöms av jordbruksnämnden som fortsatt goda. Våra tillgångar i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt utnyttjas inte fullt ut. Torskbeståndet i Östersjön väntas komma att minska de närmaste åren. Det beräknas dock medge ett uttag för Sveriges del på i stort sett oförändrad nivå.

För flertalet övriga fiskslag bedöms utrymmet för ökade fångster som fortsatt gott.

Förändringen av normpriserna har tidigare grundats på bl. a. kostnadsökningen inom fisket och inkomstökningen för jämförbara grupper. Avdrag har gjorts för produktivitetsökning. Under den period som ligger till grund för årets förslag har driftkostnaderna inom fisket sjunkit betydligt, främst beroende på sjunkande drivmedelskostnader. Med hänvisning till att nedgången bedöms vara tillfällig föreslår nämnden oförändrade normpriser för sill och övriggrupperna. Hänsyn till fiskets kostnadsutveckling m. m. under perioden från december 1985 till december 1987 skall i stället beaktas i förslaget till reglering för budgetåret 1988/89. Nämnden och delegationerna har även enats om att de ökade kostnader för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket, som inträffat efter budgetåret 1985/86, skall avräknas från normpriset vid samma tillfälle (yrkande 3 i JN skrivelse).

Normkvantiteten för sill och strömning kan enligt nämnden sänkas högst väsentligt (från 73 000 ton till 60 000 ton) till följd av att nya stödformer inrättas (varom mera i det följande). För torsk bör normprissystemet ersättas av ett nytt system med mittpris samt övre och nedre prisgränser. När de prisdämpande åtgärder som förutses i normprissystemet inte anses lämpliga bör även prisutjämningsbidrag till beredningsindustrin kunna utgå, anser jordbruksnämnden. Prisutjämningsbidragen bör användas endast i särskilda situationer och ytterst restriktivt. Nämnden bör enligt skrivelsen bemyndigas utbetala pristillägg även vid landningar uromlands om dessa har föranletts av ishinder.

Vissa nya stödformer bör inrättas, anser nämnden. Ett regionalt stöd i form av ett fast pristillägg bör utgå till fiskare bosatta på norra ostkusten, på södra ostkusten och på sydkusten med varierande belopp (50 öre, 20 öre resp. 10 öre per kg.) beroende på fiskarens bostadsort och landningshamnens belägenhet. Det regionala pristillägget ersätter det regionala fraktstöd för konsumtionsfisk som för närvarande utgår till fiskare på norra ostkusten (JN yrkande 4, delvis).

Jordbruksnämnden föreslår vidare att det under nästa regleringsår används högst 10 milj. kr. för ett nytt stöd till export av sill/strömning till statshandelsländer. Härav skall högst 3 milj. kr. få avse sill från västerhavet.

Stödet skall enligt förslaget lämnas i form av ett fast pristillägg om lägst 40 öre och högst 65 öre per kg. Stödet bör ses som ett försök som skall utvärderas av Svensk fisk (JN yrkande 7).

Nämnden föreslår även ett nytt fast pristillägg för foderfisk om lägst 25 öre och högst 50 öre per kg, till en sammanlagd kostnad av högst 5 milj. kr. Det föreslås att jordbruksnämnden fastställer närmare regler efter förslag av Svensk fisk (JN yrkande 8).

Det frakttöd för foderfisk som under innevarande regleringsår utgår till fiskare bosatta på norra ostkusten bör enligt förslaget utgå enligt oförändrade regler.

Smärre förändringar föreslås av de fasta pristillägg som utgår till viktigare slag av sötvattenfisk och vissa saltvattenfiskslag.

I jordbruksnämndens skrivelse redogörs för nämndens behandling av regeringens direktiv beträffande medel för utsättning av lax och ål m. m. Utskottet återkommer till denna fråga i slutet av betänkandet.

Förslag lämnas om avsättning av 15 milj. kr. ur prisregleringskassan för kompensation till konsumenterna för de höga torskpriserna.

Ett särskilt stöd bör utgå till Swefisk och Sveriges exportråd för en marknadskampanj.

Jordbruksnämnden beräknar prisregleringens kostnader för regleringsåret 1987/88 till sammanlagt 124,4 milj. kr. varav 72,5 milj. kr. härrör sig till kostnader för olika former av prisstöd. Förslag lämnas om finansieringen av prisregleringen.

Jordbruksnämnden föreslår liksom föregående år att prisregleringen ses över.

Regeringens förslag

Jordbruksministern framhåller i propositionen att jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk under budgetåret 1987/88 på flera punkter avviker från nu gällande riktlinjer för regleringen. Med hänsyn till dels vissa struktur- och balansproblem inom yrkesfisket, dels den översyn av regleringen som planeras är han emellertid beredd att i huvudsak biträda nämndens förslag. De avvikelser från gällande riktlinjer som därmed kommer att göras får betraktas som tillfälliga försök som underlag för översynen. Han föreslår således att prisregleringen med vissa avvikelser utformas i enlighet med nämndens förslag, och att den av nämnden föreslagna normkvantiteten fastställs.

I fråga om normpriserna innebär regeringens ställningstagande bl. a. att den kostnads- och produktivitetsutveckling som skulle ha beaktats för budgetåret 1987/88 skall beaktas i regleringen för budgetåret 1988/89.

De avvikelser från jordbruksnämndens förslag som redovisas i propositionen rör huvudsakligen fyra punkter. *Kostnaderna för trygghetsförsäkringen* skall avräknas vid fastställande av normpriserna. I fortsättningen bör detta göras när de verkliga kostnaderna är kända. Det innebär att normpriserna för nästa år bör justeras med hänsyn till den nu kända premieökningen för innevarande år. Denna har i enlighet med förra årets beslut ännu inte avräknats. Jordbruksministern har inte tillstyrkt jordbruksnämndens förslag

att skjuta på avräkningen ytterligare så att flera års premiehöjningar samtidigt skulle påverka ett års normpriser. Mot denna bakgrund bör enligt propositionen normpriserna för sill och strömming resp. prisgränserna och mittpriserna för torsk justeras något jämfört med vad som anges i nämndens skrivelse.

Jordbruksministern har i huvudsak inget att erinra mot att på försök stödja *silleexport till statshandelsländer* inom ramen för prisregleringen på det sätt som nämnden har föreslagit. Stödet bör dock begränsas till sill från Östersjön. Eftersom stödet bör kunna anpassas till marknadspriset finns det inte heller någon anledning att fastställa en lägsta nivå på stödet. Det ankommer på jordbruksnämnden att utvärdera försöksverksamheten.

Riktat industrifiske efter sill är enligt svenska bestämmelser inte tillåtet. På försök har emellertid i vissa fall medgetts dispens för sådant fiske i Östersjön. Sådana dispenser ges av fiskeristyrelsen. I rådande avsättningssituation av sill finner jordbruksministern i likhet med jordbruksnämnden att ett visst *stöd till industrifiske* är motiverat. Det bör begränsas till fiske i Östersjön. Det är viktigt att bestämmelserna för stödet samordnas med bestämmelserna för fiskets utövande. Det ankommer på jordbruksnämnden och fiskeristyrelsen att göra detta. Jordbruksministern framhåller också vikten av att hänsyn fortlöpande tas till förändringarna i efterfrågan på fiskmjöl och till den allmänna inställningen till en minskad inblandning av fiskmjöl i djurfoder. Mot den bakgrunden bör någon lägsta nivå för stödet inte läggas fast.

Jordbruksnämndens förslag att ersätta det regionala fraktstödet med ett utvidgat fast *pristillägg för konsumtionsfisk* biträds av regeringen. Mot bakgrund av syftet bör stödet emellertid enligt propositionen bestämmas enbart med hänsyn till fiskarens hemvist, oavsett leveransplats på ost- och sydkusten.

Regeringen föreslår att medel av prisregleringskassan för fisk även under nästa budgetår får användas för andra ändamål om regeringen anser det påkallat vid akuta svårigheter inom fisket.

Motionerna

Regeringens förslag om vissa avvikelser från det förslag som jordbruksnämnden avgett möter kritik i de fyra kommitté- resp. partimotionerna Jo145 (fp), Jo146 (m), Jo147 (vpk) och Jo149 (c). I motionerna framhålls att en överenskommelse uppnåtts som accepterats av konsumentdelegationen och fiskets förhandlingsdelegation vid årets överläggningar. Jordbruksnämndens förslag gav uttryck åt denna överenskommelse. Mot den bakgrunden är det enligt motionerna anmärkningsvärt att regeringen på fyra punkter frångått det förslag som jordbruksnämnden framlagt. Förfarandet strider mot den praxis som utvecklats under årens lopp, hävdar motionärerna, och medför risk för att uppgörelser i framtiden försvåras. Riksdagen bör därför avslå regeringens förslag i de avseenden detta avviker från vad som förordas i jordbruksnämndens skrivelse, och i stället besluta i enlighet med nämndens förslag.

I motion Jo148 (m,fp,c) yrkas avslag på regeringens och jordbruksnämndens förslag att avsätta 15 milj. kr. av prisbekämpningsmedlen till konsumentfrämjande åtgärder.

Utskottet erinrar om att riksdagen våren 1978 beslöt om de riktlinjer för fiskeripolitiken som fortfarande gäller (prop. 1977/78:112, JoU 23). Samtidigt fattades principbeslut om hur prisregleringen i fortsättningen skulle utformas. Enligt beslutet skulle normpriser och normkvantiteter bli fastställda av statsmakterna efter överläggningar mellan jordbruksnämnden och dess konsumentdelegation samt fiskets förhandlingsdelegation. I sitt av riksdagen godkända betänkande pekade utskottet i anslutning till propositionen på en avgörande fördel med prisregleringssystemet så som detta utformats: Systemet skulle ge fisket möjligheter att delta i överläggningar om en prisnivå för fisk så avvägd att den i princip gav fisket kompensation för kostnadsstegringar och fiskarena en rimlig ersättning för deras arbete. Härigenom skulle fisket komma att få en ställning som i princip motsvarade den som jordbruket haft sedan lång tid. Ett liknande uttalande gjordes som framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen när det nya prisregleringssystemet började tillämpas tre år senare.

Utskottet vill framhålla att statsmakterna självfallet icke på något sätt har avsvurit sig ansvaret för de beslut som fattas i riksdagen om livsmedelspriserna, vare sig besluten gäller jordbruksprodukter eller fisk. För att underlätta de överläggningar som förs i jordbruksnämnden mellan parterna och vars resultat ofta grundas på ömsesidiga kompromisser har emellertid regeringen och riksdagen tillämpat en starkt restriktiv praxis när det gäller att vidta ändringar av sådana förslag från nämnden vilka förslag ryms inom ramen för regeringens direktiv till nämnden och biträts av parterna.

Utskottet instämmer i jordbruksministerns bedömning att jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk på flera punkter avviker från de riktlinjer som gäller för regleringen.

Avvikelserna motiveras av de senaste årens utveckling som medfört att förutsättningarna för såväl sill- och strömmingsfisket som torskfisket ändrats i väsentlig utsträckning. Utskottet har mot den bakgrunden ingen erinran mot den översyn som aviseras i propositionen. Utskottet biträder även jordbruksministerns förslag om att riksdagen i huvudsak skall ansluta sig till förslaget från jordbruksnämnden. Utskottet finner dock att de skäl till avvikelser från nämndens skrivelse som förordas av regeringen knappast är av den karaktären att de bör föranleda ändring av det förslag som avgivits enligt överenskommelse med parterna. Överenskommelsen kan icke anses strida mot regeringens förhandlingsuppdrag. Utskottet tillstyrker mot den bakgrunden motionerna Jo145, Jo146, Jo147 och Jo149. Riksdagen bör således med anledning av propositionen och med bifall till motionerna medge att prisregleringen för fisk under nästa regleringsår får ske enligt de grunder som förordas i jordbruksnämndens hemställan under punkterna 3 (såvitt avser avdrag för att täcka finansieringen av trygghetsförsäkringen), 4 (såvitt avser regionala pristillägg), 7, 8 och 14 samt i övrigt enligt de grunder som förordas av regeringen. Utskottet avstyrker motion Jo148 vilken strider mot såväl nämndens som regeringens förslag.

I proposition 1986/87:152 har regeringen föreslagit att prisregleringsföreningarna på jordbrukets och fiskets område skall tas in bland de inskränkta

skattskyldiga subjekten i 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Åtgärden är av teknisk karaktär. Under förutsättning av bifall till propositionen kommer vissa följdändringar att göras beträffande bl. a. Svensk fisks konjunkturutjämningsfond, m. m. Det torde ankomma på regeringen att besluta härom.

Utsättning av lax m. m.

Enligt regeringens uppdrag till jordbruksnämnden skulle nämnden lämna förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för att täcka kostnaderna för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skulle en särskild medelsram beräknas för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp skulle bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen. Jordbruksnämnden har i sin skrivelse föreslagit att 3 645 000 kr. ur prisregleringskassan används för att finansiera kostnaderna för utsättning av fisk under regleringsåret 1987/88. Däremot har nämnden inte lämnat förslag om medel för försök med fördröjd utsättning av lax. Nämnden redovisar emellertid att fiskeristyrelsen har förordat att 1,3 milj. kr. avsätts för detta ändamål för nästa regleringsår. I skrivelsen anförs att fiskets förhandlingsdelegation motsatt sig att medel anvisas för försök med fördröjd utsättning av lax, samt att nämnden och konsumentdelegationen inte har någon sakkunskap på området. Denna speciella fråga bör därför avgöras av regeringen.

Regeringen föreslår att 4 945 000 kr. avsätts för utsättning av lax, annan laxfisk och ål inkl. försök med fördröjd utsättning av lax. Den närmaste användningen av medlen bör liksom för närvarande beslutas av fiskeristyrelsen.

I motion Jo143 (m) yrkas att riksdagen anslår det belopp som jordbruksnämnden föreslagit för annan utsättning än försök med fördröjd utsättning, samt att 0,2 milj. kr. avsätts för avveckling av nämnda försök. Förslaget överensstämmer med det förslag som fiskets förhandlingsdelegation drev i överläggningarna med jordbruksnämnden. Enligt motionären innebär försöken med fördröjd utsättning "experiment och lekstuga", med en målsättning som går ut på att göra slut på yrkesfisket efter lax.

Enligt vad fiskeristyrelsens företrädare yttrat inför utskottet syftar försöken med fördröjd utsättning av lax till att skydda laxsmolten mot rovdjur m. m. under de första månaderna i havet, då normalt 80 % av smolten dör. Vid försöken studeras även om det är möjligt att ändra laxens vandringsmönster. Försöken kommer att utvärderas. Hittillsvarande erfarenheter har varit positiva.

Utskottet konstaterar att jordbruksnämnden avstått från att lägga fram förslag enligt direktiven om medel för försöksverksamheten och i stället hänvisat frågan till regeringen för avgörande. Utskottet finner det angeläget att den pågående försöksverksamheten fullföljs och tillstyrker regeringens förslag i frågan. Motionen avstyrks.

I motion Jo144 (m) yrkas att fiskeristyrelsen vid fördelningen av prisregleringsmedlen även skall beakta möjligheterna att genomföra försök med fördröjd utsättning av röding vid Västerbottenskusten samt att 1 milj. kr. av

prisregleringsmedlen skall reserveras för utsättning av lax i outbyggda älvar.

JoU 1986/87:23

Utskottet är icke berett att yttra sig över den närmare fördelningen av de medel ur prisregleringskassan som ställs till fiskeristyrelsens förfogande. Motionen avstyrks med hänvisning härtill.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *reglering av priserna på fisk m. m. utom utsättning av lax m. m.*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motionerna 1986/87:Jo145, 1986/87:Jo146, 1986/87:Jo147 och 1986/87:Jo149 samt med avslag på motion 1986/87:Jo148 medger att för tiden den 1 juli 1987 – den 30 juni 1988 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som redovisas i jordbruksnämndens hemställan i skrivelse den 3 mars 1987, punkterna 3, 4, 7 och 8 samt i övrigt enligt de grunder som regeringen förordat.

2. beträffande *utsättning av lax, annan laxfisk och ål*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:Jo143 medger att användningen av medel får ske enligt de grunder som förordats i propositionen.

3. beträffande *utsättning av lax i outbyggda älvar samt utsättning av röding*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Jo144.

Stockholm den 7 maj 1986

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Karl Erik Olsson (c), Håkan Strömberg (s), Ove Karlsson (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Åke Selberg (s), Lennart Brunander (c), Jan Jennehag (vpk), Leif Marklund (s), Kaj Larsson (s), Ingvar Eriksson (m), Jarl Lander (s) och Anders Castberger (fp).

Reservationer

1. Regleringen av priserna på fisk (mom. 1)

Håkan Strömberg, Ove Karlsson, Martin Segerstedt, Åke Selberg, Leif Marklund, Kaj Larsson och Jarl Lander (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar med "Avvikelserna motiveras" och slutar med "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Som jordbruksministern framhåller bör dock nämndens förslag i huvudsak följas med hänsyn till dels vissa struktur- och balansproblem inom yrkesfis-

ket, dels den översyn av regleringen som planeras. Utskottet delar även regeringens uppfattning att förslaget bör ändras på vissa, smärre men principiellt betydelsefulla, punkter.

När det gäller avräkning vid fastställande av normpriserna m. m. för att täcka kostnaderna för trygghetsförsäkringen har jordbruksnämnden frångått de riktlinjer som angivits i regeringens uppdrag. Utskottet biträder regeringens förslag att rättelse härav görs i riksdagsbeslutet.

Jordbruksnämndens förslag om stöd till öststatsexporten grundar sig på uppdraget att underlätta avsättningen av sill. Trots att avsättningssvårigheterna till allra största delen hänför sig till Östersjösill har nämnden föreslagit att stöd utgår även till en kontingent sill som fiskats i Västerhavet. Utskottet ansluter sig till regeringens förslag att exportstödet endast ges för fisk från Östersjön. Det finns enligt utskottets mening risk för att vi tvingas avstå kvoten till andra länder vid Östersjön om vi inte kan avsätta de sillkvoter vi förhandlat fram beträffande Östersjön. Vidare har en lägsta nivå för stödet föreslagits. Att fastställa en lägsta nivå kan inte anses vara till fördel för svenskt fiske om exporten kan göras lönsam genom en höjning av exportprisnivån. En motsvarande kommentar kan göras beträffande lägsta nivån för stödet till foderfisket. Regeringens förslag bör således antas beträffande det aktuella exportstödet och beträffande stödet till foderfisket.

Slutligen har jordbruksnämnden i sitt förslag om en utvidgning av det regionala stödet till konsumtionsfisk knutit stödet, förutom till fiskarens hemvist, även till landningsplatsens läge. Enligt utskottets mening är det angeläget att stödet främst riktas till de fiskare som har det svårast. Inkomstutvecklingen pekar på att fiskare från vissa kustområden, bl. a. norra ostkusten, har haft en lägre inkomstutveckling än de som bor på syd- och västkusten. Mot den bakgrunden förordar utskottet regeringens förslag som även har den fördelen att vara relativt lättadministrerat.

Motion Jo148 avviker från såväl jordbruksnämndens som regeringens förslag. Den bör avslås av riksdagen.

Utskottet biträder med hänvisning till vad som anförts i det föregående regeringens förslag. Riksdagen bör således med bifall till propositionen i nu berörd del och med avslag på motionerna Jo145, Jo146, Jo147, Jo148 och Jo149 medge att prisregleringen på fisk under nästa regleringsår får ske enligt de grunder som förordas i propositionen.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *regleringen av priserna på fisk m. m. utom utsättning av lax m. m.*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1986/87:Jo145, 1986/87:Jo146, 1986/87:Jo147, 1986/87:Jo148 och 1986/87:Jo149 medger att för tiden den 1 juli 1987—den 30 juni 1988 reglering av priserna på fisk jämte vad därmed hänger samman får ske enligt de grunder som förordats i propositionen,

2. Utsättning av lax m. m. (mom. 2)

JoU 1986/87:23

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Ingvar Eriksson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Enligt vad" och slutar med "Motionen avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärens uppfattning. Den försöksverksamhet som pågår med fördröjd utsättning av lax fyller inget reellt behov utan har en målsättning som ytterst strider mot yrkesfiskets intressen. Riksdagen bör således med bifall till motionen avslå regeringens förslag om att avsätta medel ur prisregleringskassan för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax samt anslå 200 000 kr. för avveckling av försöken.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *utsättning av lax, annan laxfisk och ål* att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1986/87:Jo143 medger att 3 645 000 kr. avsätts av medlen i prisregleringskassan för utsättning av lax, annan laxfisk och ål samt att 200 000 kr. avsätts för avveckling av försöken med s. k. fördröjd utsättning av lax.

3. Utsättning av lax i outbyggda älvar samt försöksutsättning av röding (mom. 3)

Under förutsättning av avslag på reservation 2

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Ingvar Eriksson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Utskottet är" och slutar med "hänvisning härtill" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärens uppfattning. Riksdagen bör med anledning av motion Jo144 som sin mening ge regeringen till känna att de medel som enligt regeringens förslag skulle anslås till försöksverksamheten med fördröjd utsättning av lax bör utnyttjas till utsättning av lax i de outbyggda älvarna resp. till försök med fördröjd utsättning av röding längs Västerbotenskusten.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *utsättning av lax i outbyggda älvar samt utsättning av röding* att riksdagen med anledning av motion 1986/87:Jo144 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

